

Dzisiejszego wieczoru, audycja „Wczoraj, Dziś i na Wieki” wita wszystkich miłych słuchaczy w osobach Przemysław Merski, Ireneusz Kołacz i Tadeusz Żurek. – Sprawia nam zawsze wielką radość dzielić się z naszymi miłymi słuchaczami tematami biblijnymi na czasie, względnie ważnymi dla chrześcijan naukami opartymi na Piśmie Świętym. Dzisiaj chcielibyśmy zastanowić się nad „Mądrością”. Wiemy dobrze, że mądrość jest bardzo pożądaną przez wszystkich myślących ludzi i nieomal każdy chciałby być mądrym, względnie mądrze postępować. Ale, czy to jest takie proste? A w ogóle, co to jest mądrość? – Czy mądrość można zdefiniować? – Jak moglibyśmy ją określić? – Ktoś powiedział że; **„niemądry człowiek już ją posiadał, a mądry ciągle jej szuka”**. Mądrość w wielu religiach i filozofiach była rozmaicie pojmowana. W tradycji żydowskiej, Judaizm przyjmując istnienie jedyne Boga, uznał Go za jedyne źródło wszelkiej mądrości (mądrość od hebrajskiego „HOKMAH”). W tekstach Biblii hebrajskiej przedstawiona jest jako przymiot Boga, ujawniający się w stworzeniu, (Ks. Rodzaju 1:27) w harmonii, oraz pięknie świata, (Ps.104:26, Przyp.3:19) a także w Bożej opatrności, kierującej losami ludzkości. W starożytnej Grecji mądrość pozostawała w ścisłym związku z ideą bóstwa. Grecy wierzyli, iż jedynie Bóg posiada prawdziwą mądrość, dla Platona mądrość była utożsamiona z całokształtem wiedzy, gdyż wierzył on, że osoba posiadająca kompletną wiedzę automatycznie będzie podejmowała zawsze właściwe decyzje. Pogląd ten zakwestionował już jego uczeń Arystoteles, który zauważył, że sama wiedza zazwyczaj nie wystarcza do podejmowania właściwych decyzji i wymaga jeszcze posiadania szeregu określonych warunków psychicznych. Do koncepcji platońskich wrócili jednak po wiekach stoicy*, którzy pojmowali mądrość w sposób nawet jeszcze bardziej totalny i uważali, że mądrość można osiągnąć w całości, albo nie posiadać jej wcale, i że raz nabytej mądrości nie można już utracić. Większość wierzących chrześcijan, wiąże jednak mądrość z miłością do Boga i z samym Stwórcą.

Czytamy w [Ks. Hioba 28:12-28 B.T.](#); „ *Skąd pochodzi mądrość i gdzie jest siedziba wiedzy? Człowiek nie zna tam drogi, nie ma jej w ziemi żyjących. Otchłań mówi: nie we mnie. Nie u mnie - tak morze dowodzi. Nie daje się za nią złota, zapłaty nie waży się w srebrze, nie płaci się za nią złotem z Ofiru, ni sardoniksem rzadkim, ni szafirem. Złoto i szkło jej nierówne, nie wymienisz jej na złote naczynie; nie liczy się kryształ i koral, perły przewyższa posiadanie mądrości. I topaz z Kusz nie dorówna, najczystsze złoto nie starczy. Skąd więc pochodzi mądrość i gdzie jest siedziba wiedzy? Zakryta dla oczu żyjących, i ptakom powietrznym nieznana. Podziemie i Śmierć oświadczają: Nie doszło tu echo jej sławy. **Droga tam Bogu wiadoma, On tylko zna jej siedzibę; On przenika krańce ziemi, bo widzi wszystko, co jest pod niebem; określił potęgę wiatru, ustalił granice wodzie. Gdy wyznaczał prawo deszczowi, a drogę wytyczał piorunom, wtedy ją widział i zmierzył, wtenczas ją zbadał dokładnie. A do człowieka powiedział: **Bojaźń Boża - zaiste mądrością, roztropnością zaś - zła unikanie.*****” Tak więc mądrości nie można utożsamiać z wiedzą – wiedzę możemy zdobyć, nauczyć się od innych, ale o mądrość należy prosić Boga. „*Bogu, który jedynie jest mądry, niech będzie chwała na wieki wieków*”, pisze Ap. Paweł w [Liście do Rzymian 16:27](#). Mądrość Boża widoczna jest w naturze i w całym Jego stworzeniu z człowiekiem włącznie. Planety, całe przestworza, ziemia, a na niej życie fauny i flory, to wszystko są cuda twórczej mądrości Bożej.

Kto z nas nie słyszał o mądrości króla Salomona, temu wielkiemu człowiekowi, pewnej nocy we śnie ukazał się Pan Bóg i rzekł mu: **proś co ci mam dać?** – Salomon odrzekł - 1 Królewska 3:9 „Daj przeto twemu słudze serce rozumne, aby umiał sądzić twój lud, rozróżniać między dobrem i złem, inaczej bowiem któż potrafi sądzić ten twój ogromny lud? I podobało się to Panu, że Salomon prosił o taką rzecz. Toteż rzekł Bóg do niego: Dlatego, że o taką rzecz prosileś, a nie prosileś dla siebie ani o długie życie, ani nie prosileś dla siebie o bogactwo, ani nie prosileś o śmierć dla twoich wrogów, lecz prosileś o rozum, aby umieć być posłusznym prawu, przeto uczynię zgodnie z twoim życzeniem: Oto daję ci serce mądre i rozumne, że takiego jak ty jeszcze nie było przed tobą i takiego jak ty również po tobie nie będzie”. Na pewno każdy z nas słyszał też o mądrych rządach tego króla i o tym sławnym wyroku, kiedy pewnego dnia przyszły dwie kobiety do króla Salomona, aby on rozsądził, która z nich jest prawdziwą matką niemowlęcia, bo obie obstawały, że są jego matką. Wtenczas król nakazał przynieść miecz i rozciąć dziecię na dwie połowy i wtedy prawdziwa matka zawołała: Proszę panie mój, dajcie jej to dziecię żywe, tylko go nie zabijajcie! I wtedy król rzekł: Dajcie tej to żywe dziecię i nie zabijajcie go! Ona jest bowiem jego matką. Przeczytajmy również kilka zdań z 1Ks. Król. 10:4, 6-7 „Gdy więc królowa Saby poznała całą mądrość Salomona i obejrzała pałac, który zbudował,...rzekła do króla: Prawdą okazało się to, co o twoich sprawach i o twojej mądrości słyszałam w mojej ziemi, lecz nie wierzyłam tym słowom, aż przybyłam i zobaczyłam na własne oczy; a i tak nie powiedziano mi ani połowy tego, bo znacznie przewyższyłeś mądrością i zacnością to, co o tobie słyszałam.”

Mądrość często powiązana jest z dobrocią i mocą. Jak bardzo więc trzeba być mądrym, by zawsze być dobrym. - Umiejętność praktycznego wykorzystywania posiadanej wiedzy i doświadczenia jest również mądrością. W tym sensie można np. mówić o mądrości nauczyciela, który wykorzystując swoją wiedzę pedagogiczną radzi sobie z kształceniem niesfornego ucznia, czy też mądrości szefa, który w oparciu o posiadaną wiedzę fachową i praktyczną znajomość stosunków między ludzkich, skutecznie zarządza wieloosobowym personelem. Innymi słowy; **umiejętność używania umysłu i właściwe wykorzystywanie własnego rozumu i doświadczenia do osiągnięcia celów zamierzonych, można nazwać mądrością.** Kiedy jednak porównamy mądrość Bożą z mądrością ludzką, to okaże się, jak bardzo nasza ludzka mądrość zawodzi. Bo np. potocznie mówi się, że sprawiedliwość wynika z tego, co większość ludzi uważa za słuszne, natomiast w Piśmie Św. czytamy; że sprawiedliwość wynika z wiary w Słowo Boże. Ks. Rodzaju 15:6. W świecie mówi się że duma jest godnością i wartością, a Biblia mówi, że Bóg nienawidzi pychy (dumy). Przyp. 8:13. Ludzie radzą aby doceniać samego siebie, być pewnym i odważnym, a Słowo Boże mówi; „*W pokorze uważajcie jedni drugich za wyższych od siebie*”. Fil. 2:3. - W Ks. Przyp. Salomona 4:7 Czytamy; „*Początek mądrości jest taki: nabywaj mądrości, i za wszystko, co masz, nabywaj rozumu! Ceń ją sobie wysoko, a ona zapewni ci szacunek, obdarzy cię czcią, gdy ją otoczysz miłością.*”

Pan Bóg zaleca nam przyswajanie sobie Jego mądrości i pouczeń. Przyp. 1:1-7, 8:1-36. Ostrzega jednak przed mądrością tego świata. 1 Kor.2:6-16. Mądrość ludzka jest pozbawiona oświecenia znajdującego się w spisanim Słowie Bożym. Znamy średniowiecznych uczonych, wywodzących, że ziemia jest płaska, a życie spontanicznie samo rozwinęło się z materii nieożywionej. I dobrze wiemy, że **nie byli to naiwni prostacy**, ale osoby nie znające w pełni prawdy. Boża mądrość nie ma granic – i o dziwo; z pomiędzy niezliczonych miliardów planet o ogromnych

rozmiarach, które stworzył Bóg, w naszym układzie słonecznym wszystko wskazuje na to, że tylko na małej Ziemi Bóg zaplanował życie, „i postawił na niej człowieka jako Władcę nad rybami morskimi i nad ptactwem niebios, i nad wszelkimi zwierzętami, które się poruszają po ziemi.” Genesis 1:27, oraz 2:15,19. - **Od Boga pochodzi również mądrość człowieka, który będąc obrazem Boga Jahwe, jako jedyny z całego stworzenia jest zdolny do jej przyjęcia.** Bóg zrobił też plan względem niego, i w swojej mądrości przewidział jeszcze przed założeniem świata Baranka paschalnego na ofiarę za grzech pierwszego człowieka, gdyż wiedział Bóg że człowiek zgrzeszy. Mądrość Boża potrafi przewidzieć koniec na początku, i to po prostu nie mieści się w naszych ludzkich umysłach, ale patrząc na dzieła Boże i obserwując wypełniające się w naszym życiu prorocтва, które przez wiele wieków zapisywali mężowie Boży, możemy bez wahania przyznać, że mądrość Boża nie ma granic, i przewyższa mądrość wszystkich innych żyjących istot w całym wszechświecie. W Ks. Przypowieści 9:9-12 czytamy: „Daj mądrości, a będzie jeszcze mądrzejszy; poucz sprawiedliwego, a będzie umiał jeszcze więcej! Początkiem mądrości jest bojaźń Pana, a poznanie Świętego - to rozum, gdyż przeze mnie rozmnożą się twoje dni i przedłużą się lata twojego życia. Jeżeli jesteś mądry, to sam masz korzyść z tej mądrości.”

Jednak ze wszystkich ludzi żyjących na ziemi, najwłaściwszy dowód mądrości powiązanej z miłością do człowieka, widzimy w zachowaniu się Pana Jezusa, który jest obrazem niewidzialnego Boga. Chrystus nazywany jest również Mądrością Bożą. „Natomiast dla powołanych - i Żydów i Greków, zwiastujemy Chrystusa, który jest mocą Bożą i mądrością Bożą... Ale wy dzięki niemu jesteście w Chrystusie Jezusie, który stał się dla nas mądrością od Boga i sprawiedliwością, i poświęceniem, i odkupieniem.” 1Kor.1:24,30. - Ew. Łukasz 11:49, pisze; „Dlatego też i Mądrość Boża powiedziała: Poślę do nich proroków i apostołów, a z nich niektórych będą zabijać i prześladować”. Zacytowane wersety mogą przypominać nam słowa opisu mądrości z Przyp. Salom, 8:22-31, gdzie mądrość jest uosobieniem Pana Jezusa. „Pan *stworzył mnie jako pierwociny swojego stworzenia, na początku swych dzieł, z dawna. Przed wiekami byłam ustanowiona, od początków, przed powstaniem świata, gdy jeszcze nie było morza, zostałam zrodzona, gdy jeszcze nie było źródeł obfitujących w wody. Zanim góry były założone i powstały wzgórza, zostałam zrodzona gdy jeszcze nie uczynił ziemi i pól, i pierwszych brył gleby. Gdy budował niebios, byłam tam; gdy odmierzał krąg nad powierzchnią toni. Gdy w górze utwierdzał obłoki i wyprowadzał z toni potężne źródła, gdy morzu wyznaczał granice, aby wody nie przekraczały jego rozkazu; gdy kładł podwaliny ziemi ja byłam u jego boku mistrzynią, byłam jego rozkoszą dzień w dzień, igrając przed nim przez cały czas, igrając na okręgu jego ziemi, rozkoszując się synami ludzkimi.”

O naszym Panu, Ew. Łukasz 2:52, pisze: „Jezusowi zaś przybywało mądrości i wzrostu oraz łaski u Boga i u ludzi.” Jego właściwe zachowanie i logiczne nauki, świadczą o wielkiej mądrości. A w Ew. Mat. 7:20, 13:54 czytamy; „A gdy Jezus dokończył tych słów, zdumiewały się tłumy nad nauką jego. Albowiem uczył je jako moc mający, a nie jak ich uczeni w Piśmie.” i „Przyszedłszy w swoje ojczyście strony, nauczał w synagodze ich, tak iż się bardzo zdumiewali i mówili: Skąd ma tę mądrość i te cudowne moce? ”. Mądrość Jezusa polegała między innymi na umiejętności załatwiania sporów bez upokarzania ludzi. - I w tym rozważaniu nad mądrością, czas nasz dobiegł do końca, mamy nadzieję spotkać się z państwem ponownie w sobotę 19-go września o tej samej porze, a tymczasem

podajemy numer naszego telefonu pod którym czekamy już teraz na rozmowy z wami na temat dzisiejszej audycji; 9415 1923. Dla zainteresowanych działalnością Badaczy Pisma Świętego, podajemy również naszą stronę internetową www.polishbiblestudents.com Dobranoc państwu.

* 1. Stoicyzm, jest znany zwłaszcza dzięki swojej *etyce*, która zalecała człowiekowi – jako warunki szczęścia – panowanie nad sobą, zobojętnienie wobec cierpień i niepowodzeń, spokojne poddanie się biegowi zdarzeń, wolność od namiętności. 2. *przen.* hart w niepowodzeniach i przeciwnościach, spokojne znoszenie cierpień i złego losu, niewzruszoność wobec niebezpieczeństwa.

* Profesor Strong definiuje hebrajskie słowo „*qanah*” oznaczone (#7069), które przetłumaczone zostało jako „*stworzył*”, słowami „*zbudować, stworzyć*”. Zacytowane wersety opisują początki pierwszego stworzenia Jahwe, jako jedyne bezpośredniego stworzenia, **ponieważ wszystko inne zostało uczynione już przez syna Bożego, Logosa.** Ew. Jana 1:1-3.